

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 1/33

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин

01 вересня 2023 р., протокол №8

Голова Вченої ради

Лариса СЕРГІЄНКО

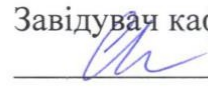

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ БЕЗПЕКОЮ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 256 «Національна безпека
(за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»
освітньо-професійна програма «Національна безпека (за окремими сферами
забезпечення і видами діяльності)»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра національної безпеки, публічного управління та адміністрування

Схвалено на засіданні кафедри
національної безпеки, публічного
управління та адміністрування
29 серпня 2023 р., протокол № 9

Завідувач кафедри

 Світлана СВІРКО

Гарант освітньо-професійної
програми

 Димитрій ГРИЩИШЕН

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 2/33

Розробники:

АНДРЕЄВ Олександр, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних технологій в медицині та телекомунікаціях

ВЛАСЮК Тарас, доктор економічних наук, професор кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту

ГРИЦИШЕН Димитрій, доктор економічних наук, доктор наук з державного управління, професор, проректор з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку

ДИКИЙ АНАТОЛІЙ, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та історії держави і права

ЗАГУРСЬКА-АНТОНЮК Вікторія, доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту

ЛЕГАН Ірина, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри права та правоохоронної діяльності

ПАЦЕВА Ірина, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри екології та природоохоронних технологій

СЕРГІЄНКО Лариса, доктор наук з державного управління, доцент, декан факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин

СУПРУНОВА ІРИНА, доктор наук з державного управління, доцент, доцент кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 3/33

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 12	Галузь знань 25 “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону”	Нормативна	
Модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування): 256 “Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)”	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 13		1, 2-й	1, 2-й
Загальна кількість годин – 360		Семестр	
		1,2,3-й	1,2,3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год. Самостійної роботи студента – 3,5 год.	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		96 год.	24 год.
		Практичні, семінарські	
		96 год.	18 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		168 год.	318 год.
Індивідуальні завдання:			
0 год.	0 год.		
Вид контролю: 1-й сем. – залік, 2-й сем. – залік, 3-й сем. – екзамен			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 12 % аудиторних занять, 88 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 4/33

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна “Управління національною безпекою” є нормативною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступеня “магістр” за спеціальністю 256 “Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)”.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів комплексних знань, аналітичних навичок та стратегічного мислення для ефективного управління та забезпечення безпеки національного рівня.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення із загальним поняттями національної безпеки;
- формування лідерських навичок, необхідних для вирішення проблем національної безпеки;
- розвиток навичок аналізу та керівництва у кризових ситуаціях, в тому числі при вирішенні конфліктів та попередженні криз;
- застосування знань у практиці через вирішення кейсів, сценаріїв та практичних завдань, що допомагає студентам закріплювати теоретичні концепції у реальних ситуаціях;
- обґрунтування стратегій та методів управління етнополітичною безпекою з метою попередження конфліктів та забезпечення стабільності в сфері національної безпеки;
- розвиток навичок аналізу економічних показників та прогнозування економічних тенденцій для вжиття ефективних заходів управління економічною безпекою;
- формування у студентів компетенцій для ефективного управління та прийняття стратегічних рішень у військовій сфері.

Зміст навчальної дисципліни спрямований на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 2. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК 4. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні

СК 1. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідних сферах національної безпеки

СК 2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку міжнародних відносин та проблеми міжнародної безпеки, їх вплив на національну безпеку в контексті набуття Україною членства в НАТО

СК 3. Здатність використовувати понятійно-категоріальний апарат теорії національної безпеки, аналізувати та розвивати структуру системи забезпечення національної безпеки та принципи її функціонування

СК 4. Здатність аналізувати та прогнозувати розвиток безпекового середовища (глобальний, регіональний та національний аспекти) за окремими сферами забезпечення та видами діяльності

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 5/33

СК 6. Здатність організувати заходи територіальної оборони, мобілізаційної підготовки та мобілізації у межах посадових обов'язків

СК. 9. Здатність організувати спільну діяльність безпекових інституцій та контролюючих органів, міжнародну співпрацю щодо протидії фінансування тероризму та збройних конфліктів

СК 10. Здатність критично осмислювати та визначати механізми моніторингу і контролю, співробітництва в сфері боротьби з фінансуванням тероризму та збройних конфліктів

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»:

ПРН 1. Застосовувати системний аналіз та синтез для вирішення завдань забезпечення національної безпеки

ПРН 2. Застосовувати вітчизняний та зарубіжний досвід забезпечення національної безпеки з урахуванням теорії національної безпеки під час здійснення професійної діяльності

ПРН 3. Приймати обґрунтовані рішення з питань забезпечення національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності), у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог

ПРН 10. Формувати елементи (складові) стратегії національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності)

ПРН 11. Застосовувати загальну методологію, спеціальні методи і технології для розв'язання професійних задач у визначених законодавством сферах та за напрямками майбутньої діяльності

ПРН 12. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки і є основою для прийняття ефективних рішень, проведення досліджень та критичного осмислення проблем у галузі національної безпеки.

ПРН 13. Організувати та здійснювати керівництво територіальною обороною, мобілізаційною підготовкою та мобілізацією у межах професійної компетентності

ПРН 15. Управляти проведенням заходів у процесі забезпечення національної безпеки в різних умовах обстановки з використанням нових стратегічних підходів

ПРН 16. Демонструвати розуміння комплексної природи економічної безпеки в системі забезпечення національної безпеки країни в умовах геополітичних та гео економічних загроз (трансформацій)

ПРН 17. Виявляти та прогнозувати ризики національній безпеці України з урахуванням теорій терорології та іредентизму та обґрунтовувати заходи щодо їх мінімізації для забезпечення економічної безпеки держави.

ПРН 19. Інтерпретувати механізми співпраці безпекових інституцій та контролюючих органів щодо протидії фінансування тероризму та збройних конфліктів.

ПРН 21. Характеризувати процес імплементації стандартів НАТО у безпековій галузі у національний правопорядок України та демонструвати знання актуального стану взаємовідносин України з Європейським Союзом, розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 6/33

інтеграції, міжнародного співробітництва у сфері запобігання і протидії фінансуванню тероризму та збройних конфліктів.

3. Програма навчальної дисципліни «УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ БЕЗПЕКОЮ»

МОДУЛЬ 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ БЕЗПЕКОЮ

Тема 1. Теоретичні засади управління національною безпекою

1. Управління національною безпекою: зміст, завдання, потреба
2. Загальна характеристика складових національної безпеки
3. Суб'єктні та об'єктні положення управління національною безпекою
4. Методологія системного аналізу та стратегічного планування в сфері національної безпеки
5. Національне та міжнародне законодавство щодо забезпечення національної безпеки

Тема 2. Геополітика та національна безпека

1. Передумови та феномен геополітики
2. Сучасні теорії геополітики
3. Геополітика та її вплив на національну безпеку країн світу
4. Сучасні геополітичні виклики та загрози національній безпеці

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА

Тема 3. Складові енергетичної безпеки держави

1. Енергетичний комплекс держави та енергетична безпека
2. Традиційні, нетрадиційні та відновлювальні джерела енергії
3. Елементи енергетичної безпеки держави
4. Методологія системного аналізу та стратегічного планування в сфері енергетичної безпеки
5. Національне та міжнародне законодавство щодо забезпечення енергетичної безпеки держави

Тема 4. Управління енергетичною безпекою держави

1. Суб'єкти управління енергетичним комплексом та енергетичною безпекою України
2. Міжнародні інституції забезпечення енергетичної безпеки
3. Службово-бойове забезпечення безпеки критичної енергетичної інфраструктури
4. Протидія енергетичним війнам
5. Запобігання та протидія терористичним актам на об'єктах критичної енергетичної інфраструктури

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА

Тема 5. Екологічна безпека як складова частина національної безпеки країни

1. Поняття про екологічну безпеку, її властивості та ознаки, риси, принципи і критерії
2. Об'єкти і суб'єкти екологічної безпеки

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 7/33

3. Функції механізму регулювання екологічної безпеки
4. Нормативно-правове забезпечення екологічної безпеки
5. Державна екологічна політика України та Європейського Союзу

Тема 6. Управління екологічною безпекою

1. Основні напрями державної політики щодо нейтралізації загроз екологічній безпеці України
2. Державна система контролю і управління охороною навколишнього природного середовища
3. Законодавче та нормативно-правове регулювання екологічної діяльності

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА

Тема 7. Продовольча безпека: теоретичний аспект

1. Сутність та рівні продовольчої безпеки
2. Індикатори та показники продовольчої безпеки

Тема 8. Продовольча проблема серед глобальних проблем сучасності

1. Диференціація країн світу за ступенем розв'язання продовольчої проблеми
2. Основні принципи забезпечення продовольчої безпеки держави, індикатори продовольчої безпеки

Тема 9. Продовольча безпека та продовольча політика України

1. Продовольча політика держави та напрями її реалізації
2. Особливості та механізм регулювання продовольчої безпеки
3. Забезпечення продовольчої безпеки України в умовах воєнного стану

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА

Тема 10. Складові інформаційної безпеки держави

1. Передумови та виклики цифрової трансформації в Україні та світі
2. Елементи та рівні інформаційної безпеки
3. Загрози інформаційній безпеці держави

Тема 11. Стратегії управління інформаційною безпекою в країнах світу

1. Національні суб'єкти реагування та протидії кіберзагрозам
2. Міжнародні інституції забезпечення інформаційної безпеки
3. Вітчизняні суб'єкти запобігання та протидії кіберзагрозам
4. Стратегії кібербезпеки зарубіжних країн

Тема 12. Кібервійни та кібертероризм як загрози інформаційній безпеці держави

1. Феномен кібертероризму та його сучасні прояви
2. Найбільші інциденти кібертероризму в Україні та світі
3. Об'єктивні та суб'єктивні характеристики кібертероризму
4. Зарубіжний досвід протидії кібертероризму
5. Сучасні стратегії протидії кібертероризму

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 8/33

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. ЕТНОПОЛІТИЧНА БЕЗПЕКА

Тема 13. Складові етнополітичної безпеки держави

1. Передумови, ефективність та наслідки етнополітики
2. Етнополітичні конфлікти як загрози національній безпеці
3. Міжнародне законодавство щодо врегулювання етнічних конфліктів
4. Національне законодавство щодо врегулювання етнічних конфліктів

Тема 14. Управління етнополітичною безпекою держави

1. Етнополітична дезінтеграція в Україні та країнах світу
2. Етнополітичні конфлікти та тероризм
3. Сучасні етнополітичні конфлікти та світі
4. Передумови та наслідки етнополітичних конфліктів в Україні: радянський та пострадянський періоди

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА

Тема 15. Формування системи економічної безпеки

1. Економічна безпека: сутність та умови формування
2. Елементи економічної безпеки держави
3. Інструменти формування та забезпечення економічної безпеки України
4. Ідентифікація загроз економічній безпеці

Тема 16. Забезпечення функціонування системи економічної безпеки

1. Стратегія забезпечення економічної безпеки
2. Проблеми гарантування економічної безпеки держави
3. Управління ризиками економічної безпеки в системі національної безпеки
4. Державна політика забезпечення економічної безпеки

Тема 17. Управління зовнішньо-економічною безпекою держави

1. Зовнішньо-економічна діяльність України та її безпека
2. Загрози зовнішньо-економічній діяльності України
3. Забезпечення зовнішньоторговельної безпеки та пріоритетних зовнішніх ринках
4. Безпека зовнішньої торгівлі енергоносіями
5. Безпека міжнародного економічного співробітництва

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 8. ДЕМОГРАФІЧНА БЕЗПЕКА

Тема 18. Демографічна безпека: сучасний стан та перспективи забезпечення в умовах повоєнного відновлення України

1. Демографічна безпека: детермінанти, індикатори, рівень, загрози
2. Аналіз існуючих методик оцінки рівня демографічної безпеки
3. Актуальні проблеми забезпечення демографічної безпеки: виклики воєнного стану
4. Забезпечення демографічної безпеки в період повоєнного відновлення

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9/33

МОДУЛЬ 2

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ВОЄННА БЕЗПЕКА

Тема 1. Теоретико-методологічні положення управління воєнною безпекою

1. Еволюція підходів до воєнної безпеки
2. Методологічний аналіз воєнно-стратегічної безпеки держави
3. Загрози та виклики воєнній безпеці в умовах глобалізації
4. Суб'єкти управління та забезпечення воєнної безпеки держави
5. Співпраця з міжнародними воєнно-політичними союзами (НАТО)

Тема 2. Оборонна економіка та військово-економічний потенціал країн світу

1. Складові оборонного комплексу України
2. Військово-економічний потенціал України
3. Військово-економічний потенціал країн сусідів
4. Управління процесами забезпечення Збройних сил України
5. Військовий бюджет України та країн членів НАТО

Тема 3. Кримінологічна характеристика військових злочинів

1. Кримінологічна характеристика військових злочинів
2. Кваліфікація порушень законів і звичаїв війни
3. Види, об'єктивна та суб'єктивна сторона військових злочинів
4. Відповідальність за військові злочини

Тема 4. Система протидії та кримінально-процесуальні положення розслідування військових злочинів

1. Обставини, які підлягають доказуванню під час розслідування військових злочинів
2. Суб'єкти запобігання та протидії військовим злочинам
3. Військова прокуратура
4. Особливості розслідування військових злочинів
5. Службові розслідування

Тема 5. Міжнародний кримінальний суд

1. Історичні передумови та генезис міжнародного кримінального правосуддя
2. Римський статут як правова основа функціонування Міжнародного кримінального суду
3. Структура Міжнародного кримінального суду
4. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду
5. Взаємодія Міжнародного кримінального суду з міжнародними організаціями та державами

Тема 6. Особливості розгляду міжнародним кримінальним судом справ порушення росією правил ведення війни

1. Взаємодія України з Міжнародним кримінальним судом
2. Проблеми та перспективи ратифікації Римського статуту Україною
3. Аналіз сучасного стану та перспективи розгляду злочинів рф в Україні

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 10/33

Тема 7. Протидія корупції у військовій сфері

1. Характеристика та види корупції у військовій сфері
2. Сучасне антикорупційне законодавство
3. Суб'єкти протидії корупції
4. Відповідальність за корупційні правопорушення у військовій сфері

Тема 8. Мобілізаційна підготовка та мобілізація як складова воєнної безпеки

1. Аналіз діючого законодавства щодо мобілізації та мобілізаційної підготовки
2. Актуальні проблеми мобілізації та мобілізаційної підготовки в особливий період
3. Аналіз закордонного досвіду мобілізаційної підготовки та мобілізації
4. Мобілізаційне планування, мобілізаційна готовність та демобілізація в повоєнний період

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУБ'ЄКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Тема 9. Міністерство оборони України

1. Завдання діяльності Міністерства оборони України
2. Керівництво Міністерства оборони України
3. Повноваження Міністерства оборони України
4. Взаємодія Міністерства оборони України з міжнародними безпековими організаціями

Тема 10. Рада Національної безпеки і оборони України в системі забезпечення воєнної безпеки

1. Історія створення РНБОУ
2. Поняття, функції та компетенція РНБОУ
4. Структура РНБОУ
5. Порядок функціонування РНБОУ
6. Конституційні та правові засади діяльності РНБОУ
7. Політична залежність РНБОУ

Тема 11. Збройні сили України

1. Історія становлення ЗСУ
2. Місія, засади діяльності та завдання ЗСУ
3. Правова основа діяльності ЗСУ
4. Керівництво ЗСУ
5. Склад ЗСУ
6. Комплектування і чисельність ЗСУ
7. Реформування української армії
8. Розкрадання та скорочення ЗСУ

Тема 12. ГУР МО України в забезпеченні воєнної безпеки

1. Історія створення ГУР МО України
2. Поняття, функції та завдання ГУР
3. Керівництво та структура ГУР МО України
4. Нормативно-правова основа діяльності ГУР
5. Відомі операції та діяльність ГУР МО України після повномасштабного вторгнення 24 лютого 2022 року

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/33

Тема 13. Національна гвардія як суб'єкт забезпечення воєнної безпеки України

1. Історичні положення діяльності Національної гвардії
2. Особливості проходження служби в Національній гвардії України
3. Обов'язки національної гвардії України
4. Особливості діяльності НГУ в умовах воєнного стану

Тема 14. Територіальна оборона як основа національного спротиву

1. Історичні передумови та місце територіальної оборони у забезпеченні воєнної безпеки
2. Правове забезпечення функціонування територіальної оборони
3. Взаємодія і співпраця сил безпеки та сил оборони у системі національного спротиву
4. Організація, забезпечення та керівництво територіальною обороною
5. Проблеми створення та функціонування інших добровольчих підрозділів

МОДУЛЬ 3

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ, ЕВОЛЮЦІЯ, СПЕЦИФІКА ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ БЕЗПЕКОВИХ ІНСТИТУТІВ

Тема 1. Політичні інститути сучасного демократичного суспільства

1. Поняття, структура та зміст політичних інститутів
2. Держава як інститут політичної системи. Владні інститути держави
3. Інститути громадянського суспільства
4. Особливості становлення політичних інститутів у сучасній Україні

Тема 2. Поняття, характеристика та історія виникнення міжнародних організацій та безпекових структур

1. Коротка історія розвитку міжнародних організацій: виникнення союзів та коаліцій в стародавні часи та середньовіччя, економічні та господарські об'єднання в Новий період
2. Поняття міжнародної організації
3. Проблеми класифікації міжнародних організацій
4. Функції міжнародних організацій

Тема 3. Безпекові та політичні інститути світу: ООН, НАТО, ОБСЄ, ЄС, ОЕСР, Transparency International, Світовий Банк

1. Загальна характеристика політичних та безпекових інститутів
2. ООН
3. НАТО
4. ЄС
5. ОЕСР
6. ОБСЄ
7. TRANSPARENCY INTERNATIONAL
8. Світовий банк

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 12/33

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Тема 4. Генеза ЄС: витоки, розвиток, сучасність

1. Ідеї євроінтеграції: від стародавніх часів дотепер
2. Інституційно-організаційні засади ЄС
3. Безпекова сфера діяльності ЄС

Тема 5. Україна-ЄС: управлінсько-безпековий вектор співпраці

1. Розбудова управління національної безпекою в контексті розвитку відносин Україна-ЄС
2. Імплементация безпекових підходів ЄС в управління національною безпекою України
3. Перспективи розвитку відносин Україна-ЄС в сфері управління національною безпекою

Тема 6. Співробітництво України з ООН в безпековій сфері

1. Україна-ООН: історія заснування та розвиток відносин в сфері безпеки
2. Рада безпеки ООН як інститут управління світової безпекою: виклики, проблеми та загрози сучасності
3. Перспективи розвитку відносин Україна-ООН на тлі вимог управління національною безпекою країни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. ВЗАЄМОДІЯ З МІЖНАРОДНИМИ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Тема 7. Взаємодія з INTERPOL у забезпеченні національної безпеки

1. INTERPOL як міжнародна правоохоронна організація
2. Налагодження співпраці з INTERPOL як складова забезпечення національної безпеки в сфері запобігання та протидії економічній злочинності
3. Напрями взаємодії з INTERPOL у сфері протидії та запобігання злочинам
4. Напрями взаємодії з INTERPOL у сфері протидії тероризму
5. Напрями взаємодії з INTERPOL у сфері розвитку цифрового суспільства

Тема 8. Взаємодія з EUROPOL у забезпеченні національної безпеки

1. EUROPOL як міжнародна правоохоронна організація
2. Налагодження співпраці з EUROPOL як складова забезпечення національної безпеки в сфері запобігання та протидії економічній злочинності
3. Напрями взаємодії з EUROPOL у сфері протидії та запобігання злочинам
4. Напрями взаємодії з EUROPOL у сфері протидії тероризму
5. Напрями взаємодії з EUROPOL у сфері розвитку цифрового суспільства

Тема 9. Сучасні ризики та загрози національній безпеці України

1. Аналіз сучасного стану національної безпеки України
2. Трансформація управління національною безпекою
3. Перспективи розвитку управління національною безпекою

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 13/33

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1. Теоретичні положення управління національною безпекою								
Тема 1. Теоретичні засади управління національною безпекою	7	2	2	3	9	–	–	9
Тема 2. Геополітика та національна безпека	7	2	2	3	6	1	–	5
Разом за змістовним модулем 1	14	4	4	6	15	1	–	14
Змістовий модуль 2. Енергетична безпека								
Тема 3. Складові енергетичної безпеки держави	7	2	2	3	6	–	1	5
Тема 4. Управління енергетичною безпекою держави	7	2	2	3	6	1	–	5
Разом за змістовним модулем 2	14	4	4	6	12	1	1	10
Змістовий модуль 3. Екологічна безпека								
Тема 5. Екологічна безпека як складова частина національної безпеки країни	7	2	2	3	6	–	1	5
Тема 6. Управління екологічною безпекою	7	2	2	3	6	1	–	5
Разом за змістовним модулем 3	14	4	4	6	12	1	1	10
Змістовий модуль 4. Продовольча безпека								
Тема 7. Продовольча безпека: теоретичний аспект	6	1	1	4	9	–	–	9
Тема 8. Продовольча проблема серед глобальних проблем сучасності	7	2	2	3	6	–	1	5
Тема 9. Продовольча безпека та продовольча політика України	7	2	2	3	6	1	–	5
Разом за змістовним модулем 4	20	5	5	10	21	1	1	19
Змістовий модуль 5. Інформаційна безпека								
Тема 10. Складові інформаційної безпеки держави	7	2	2	3	6	–	1	5
Тема 11. Стратегії управління інформаційною безпекою в країнах світу	7	2	2	3	6	1	–	5
Тема 12. Кібервійни та кібертероризм як загрози інформаційній безпеці держави	6	1	1	4	9	–	–	9
Разом за змістовним модулем 5	20	5	5	10	24	1	1	19
Змістовий модуль 6. Етнополітична безпека								
Тема 13. Складові етнополітичної безпеки держави	7	2	2	3	6	–	1	5
Тема 14. Управління етнополітичною безпекою держави	7	2	2	3	6	1	–	5
Разом за змістовним модулем 6	14	4	4	6	12	1	1	10
Змістовий модуль 7. Економічна безпека								
Тема 15. Формування системи економічної безпеки	5	1	1	3	9	–	–	9
Тема 16. Забезпечення функціонування системи економічної безпеки	5	1	1	3	6	1	–	5
Тема 17. Управління зовнішньо-економічною безпекою держави	7	2	2	3	6	–	1	5
Разом за змістовним модулем 7	17	4	4	9	21	1	1	19
Змістовий модуль 8. Демографічна безпека								
Тема 18. Демографічна безпека: сучасний стан та перспективи забезпечення в умовах повоєнного відновлення України	7	2	2	3	7	1	–	6
Разом за змістовним модулем 8	7	2	2	3	7	1	–	6
РАЗОМ ЗА МОДУЛЕМ 1	120	32	32	56	120	8	6	106

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 14/33

1	2	3	4	5	6	7	8	9
МОДУЛЬ 2								
Змістовий модуль 1. Воєнна безпека								
Тема 1. Теоретико-методологічні положення управління воєнною безпекою	8	2	2	4	8	1	–	7
Тема 2. Оборонна економіка та військово-економічний потенціал країн світу	10	3	3	4	8	–	1	7
Тема 3. Кримінологічна характеристика військових злочинів	8	2	2	4	8	–	1	7
Тема 4. Система протидії та кримінально-процесуальні положення розслідування військових злочинів	10	3	3	4	8	1	–	7
Тема 5. Міжнародний кримінальний суд	8	2	2	4	8	1	–	7
Тема 6. Особливості розгляду міжнародним кримінальним судом справ порушення росією правил ведення війни	10	3	3	4	8	1	–	7
Тема 7. Протидія корупції у військовій сфері	8	2	2	4	9	1	–	8
Тема 8. Мобілізаційна підготовка та мобілізація як складова воєнної безпеки	10	3	3	4	9	–	1	8
Разом за змістовним модулем 1	72	20	20	32	66	5	3	58
Змістовий модуль 2. Суб'єкти забезпечення військової безпеки України								
Тема 9. Міністерство оборони України	8	2	2	4	9	1	–	8
Тема 10. Рада Національної безпеки і оборони України в системі забезпечення воєнної безпеки	8	2	2	4	9	1	–	8
Тема 11. Збройні сили України	8	2	2	4	9	–	1	8
Тема 12. ГУР МО України в забезпеченні воєнної безпеки	8	2	2	4	9	1	–	8
Тема 13. Національна гвардія як суб'єкт забезпечення воєнної безпеки України	8	2	2	4	9	–	1	8
Тема 14. Територіальна оборона як основа національного спротиву	8	2	2	4	9	–	1	8
Разом за змістовним модулем 2	48	12	12	24	54	3	3	48
РАЗОМ ЗА МОДУЛЕМ 2	120	32	32	56	120	8	6	106
МОДУЛЬ 3								
Змістовий модуль 1. Передумови формування, еволюція, специфіка діяльності міжнародних та національних безпекових інститутів								
Тема 1. Політичні інститути сучасного демократичного суспільства	14	3	3	8	13	–	1	12
Тема 2. Поняття, характеристика та історія виникнення міжнародних організацій та безпекових структур	14	3	3	8	13	1	–	12
Тема 3. Безпекові та політичні інститути світу: ООН, НАТО, ОБСЄ, ЄС, ОЕСР, Transparency International, Світовий Банк	16	4	4	8	13	1	–	12
Разом за змістовним модулем 1	44	10	10	24	39	2	1	36
Змістовний модуль 2. Державна політика національної безпеки в контексті світових та євроінтеграційних процесів								
Тема 4. Генеза ЄС: витоки, розвиток, сучасність	14	3	3	8	13	1	–	12
Тема 5. Україна-ЄС: управлінсько-безпековий вектор співпраці	14	3	3	8	13	1	1	11
Тема 6. Співробітництво України з ООН в безпековій сфері	16	4	4	8	13	1	1	11
Разом за змістовним модулем 2	44	10	10	24	39	3	2	34
Змістовний модуль 3. Взаємодія з міжнародними поліцейськими організаціями в забезпеченні національної безпеки								
Тема 7. Взаємодія з INTERPOL у забезпеченні національної безпеки	9	3	3	3	14	1	1	12
Тема 8. Взаємодія з EUROPOL у забезпеченні національної безпеки	9	3	3	3	14	1	1	12
Тема 9. Сучасні ризики та загрози національній безпеці України	14	6	6	2	14	1	1	12
Разом за змістовним модулем 3	32	12	12	8	42	3	3	36
РАЗОМ ЗА МОДУЛЕМ 3	120	32	32	56	120	8	6	106
ВСЬОГО	360	96	96	168	360	24	18	318

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05-05.01/256.00.1/М/ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 15/33

5. Теми практичних занять

Метою проведення практичних занять є засвоєння програмного матеріалу, розгляд конкретних ситуацій, розв'язання практичних завдань, пов'язаних з управлінням національною безпекою держави

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.	З.ф.
МОДУЛЬ 1			
1	Тема 1. Теоретичні засади управління національною безпекою	2	–
2	Тема 2. Геополітика та національна безпека	2	–
3	Тема 3. Складові енергетичної безпеки держави	2	1
4	Тема 4. Управління енергетичною безпекою держави	2	–
5	Тема 5. Екологічна безпека як складова частина національної безпеки країни	2	1
6	Тема 6. Управління екологічною безпекою	2	–
7	Тема 7. Продовольча безпека: теоретичний аспект	1	–
8	Тема 8. Продовольча проблема серед глобальних проблем сучасності	2	1
9	Тема 9. Продовольча безпека та продовольча політика України	2	–
10	Тема 10. Складові інформаційної безпеки держави	2	1
11	Тема 11. Стратегії управління інформаційною безпекою в країнах світу	2	–
12	Тема 12. Кібервійни та кібертероризм як загрози інформаційній безпеці держави	1	–
13	Тема 13 Складові етнополітичної безпеки держави	2	1
14	Тема 14. Управління етнополітичною безпекою держави	2	–
15	Тема 15. Формування системи економічної безпеки	2	–
16	Тема 16. Забезпечення функціонування системи економічної безпеки	1	–
17	Тема 17. Управління зовнішньо-економічною безпекою держави	2	1
18	Тема 18. Демографічна безпека: сучасний стан та перспективи забезпечення в умовах повоєнного відновлення України	2	–
МОДУЛЬ 2			
19	Тема 1. Теоретико-методологічні положення управління воєнною безпекою	2	–
20	Тема 2. Оборонна економіка та військово-економічний потенціал країн світу	3	1
21	Тема 3. Кримінологічна характеристика військових злочинів	2	1
22	Тема 4. Система протидії та кримінально-процесуальні положення розслідування військових злочинів	3	–
23	Тема 5. Міжнародний кримінальний суд	2	–
24	Тема 6. Особливості розгляду міжнародним кримінальним судом справ порушення росією правил ведення війни	3	–
25	Тема 7. Протидія корупції у військовій сфері	2	–
26	Тема 8. Мобілізаційна підготовка та мобілізація як складова воєнної безпеки	3	1
27	Тема 9. Міністерство оборони України	2	–
28	Тема 10. Рада Національної безпеки і оборони України в системі забезпечення воєнної безпеки	2	–
29	Тема 11. Збройні сили України	2	1
30	Тема 12. ГУР МО України в забезпеченні воєнної безпеки	2	–
31	Тема 13. Національна гвардія як суб'єкт забезпечення воєнної безпеки України	2	1
32	Тема 14. Територіальна оборона як основа національного спротиву	2	1
МОДУЛЬ 3			
33	Тема 1. Політичні інститути сучасного демократичного суспільства	3	1
34	Тема 2. Поняття, характеристика та історія виникнення міжнародних організацій та безпекових структур	3	–
35	Тема 3. Безпекові та політичні інститути світу: ООН, НАТО, ОБСЄ, ЄС, ОЕСР, Transparency International, Світовий Банк	4	–
36	Тема 4. Генеза ЄС: витоки, розвиток, сучасність	3	–
37	Тема 5. Україна-ЄС: управлінсько-безпековий вектор співпраці	3	1
38	Тема 6. Співробітництво України з ООН в безпековій сфері	4	1
39	Тема 7. Взаємодія з INTERPOL у забезпеченні національної безпеки	3	1
40	Тема 8. Взаємодія з EUROPOL у забезпеченні національної безпеки	3	1
41	Тема 9. Сучасні ризики та загрози національній безпеці України	6	1
РАЗОМ		96	18

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 16/33

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	
		Д.ф.	З.ф.
1	2	3	4
МОДУЛЬ 1			
1	Тема 1. Теоретичні засади управління національною безпекою 1. Управління національною безпекою: зміст, завдання, потреба 2. Загальна характеристика складових національної безпеки	3	9
2	Тема 2. Геополітика та національна безпека 4. Сучасні геополітичні виклики та загрози національній безпеці	3	5
3	Тема 3. Складові енергетичної безпеки держави 1. Енергетичний комплекс держави та енергетична безпека 2. Традиційні, нетрадиційні та відновлювальні джерела енергії	3	5
4	Тема 4. Управління енергетичною безпекою держави 1. Суб'єкти управління енергетичним комплексом та енергетичною безпекою України	3	5
5	Тема 5. Екологічна безпека як складова частина національної безпеки країни 1. Поняття про екологічну безпеку, її властивості та ознаки, риси, принципи і критерії 2. Об'єкти і суб'єкти екологічної безпеки	3	5
6	Тема 6. Управління екологічною безпекою 1. Основні напрями державної політики щодо нейтралізації загроз екологічній безпеці України	3	5
7	Тема 7. Продовольча безпека: теоретичний аспект 1. Сутність та рівні продовольчої безпеки	4	9
8	Тема 8. Продовольча проблема серед глобальних проблем сучасності 1. Диференціація країн світу за ступенем розв'язання продовольчої проблеми	3	5
9	Тема 9. Продовольча безпека та продовольча політика України 1. Продовольча політика держави та напрями її реалізації	3	5
10	Тема 10. Складові інформаційної безпеки держави 1. Передумови та виклики цифрової трансформації в Україні та світі	3	5
11	Тема 11. Стратегії управління інформаційною безпекою в країнах світу 1. Стратегії кібербезпеки зарубіжних країн	3	5
12	Тема 12. Кібервійни та кібертероризм як загрози інформаційній безпеці держави 4. Зарубіжний досвід протидії кібертероризму	4	9
13	Тема 13. Складові етнополітичної безпеки держави 2. Етнополітичні конфлікти як загрози національній безпеці	3	5
14	Тема 14. Управління етнополітичною безпекою держави 3. Сучасні етнополітичні конфлікти та світі 4. Передумови та наслідки етнополітичних конфліктів в Україні: радянський та пострадянський періоди	3	5
15	Тема 15. Формування системи економічної безпеки 1. Економічна безпека: сутність та умови формування	3	9
16	Тема 16. Забезпечення функціонування системи економічної безпеки 1. Стратегія забезпечення економічної безпеки	3	5
17	Тема 17. Управління зовнішньо-економічною безпекою держави 5. Безпека міжнародного економічного співробітництва	3	5
18	Тема 18. Демографічна безпека: сучасний стан та перспективи забезпечення в умовах повоєнного відновлення України 1. Демографічна безпека: детермінанти, індикатори, рівень, загрози	3	6
МОДУЛЬ 2			
19	Тема 1. Теоретико-методологічні положення управління воєнною безпекою 4. Суб'єкти управління та забезпечення воєнної безпеки держави 5. Співпраця з міжнародними воєнно-політичними союзами (НАТО)	4	7
20	Тема 2. Оборонна економіка та військово-економічний потенціал країн світу 1. Складові оборонного комплексу України	4	7
21	Тема 3. Кримінологічна характеристика військових злочинів 4. Відповідальність за військові злочини	4	7

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05-05.01/256.00.1/М/ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 17/33

1	2	3	4
22	Тема 4. Система протидії та кримінально-процесуальні положення розслідування військових злочинів 1. Обставини, які підлягають доказуванню під час розслідування військових злочинів	4	7
23	Тема 5. Міжнародний кримінальний суд 1. Історичні передумови та генезис міжнародного кримінального правосуддя	4	7
24	Тема 6. Особливості розгляду міжнародним кримінальним судом справ порушення росією правил ведення війни 3. Аналіз сучасного стану та перспективи розгляду злочинів рф в Україні	4	7
25	Тема 7. Протидія корупції у військовій сфері 2. Сучасне антикорупційне законодавство 3. Суб'єкти протидії корупції	4	8
26	Тема 8. Мобілізаційна підготовка та мобілізація як складова воєнної безпеки 1. Аналіз діючого законодавства щодо мобілізації та мобілізаційної підготовки 2. Актуальні проблеми мобілізації та мобілізаційної підготовки в особливий період	4	8
27	Тема 9. Міністерство оборони України 1. Завдання діяльності Міністерства оборони України 2. Керівництво Міністерства оборони України 3. Повноваження Міністерства оборони України 4. Взаємодія Міністерства оборони України з міжнародними безпековими організаціями	4	8
28	Тема 10. Рада Національної безпеки і оборони України в системі забезпечення воєнної безпеки 1. Історія створення РНБОУ 2. Поняття, функції та компетенція РНБОУ	4	8
29	Тема 11. Збройні сили України 1. Історія становлення ЗСУ 2. Місія, засади діяльності та завдання ЗСУ 3. Правова основа діяльності ЗСУ	4	8
30	Тема 12. ГУР МО України в забезпеченні воєнної безпеки 1. Історія створення ГУР МО України 2. Поняття, функції та завдання ГУР	4	8
31	Тема 13. Національна гвардія як суб'єкт забезпечення воєнної безпеки України 1. Історичні положення діяльності Національної гвардії 3. Обов'язки національної гвардії України	4	8
32	Тема 14. Територіальна оборона як основа національного спротиву 1. Історичні передумови та місце територіальної оборони у забезпеченні воєнної безпеки 2. Правове забезпечення функціонування територіальної оборони	4	8
МОДУЛЬ 3			
33	Тема 1. Політичні інститути сучасного демократичного суспільства 1. Поняття, структура та зміст політичних інститутів 4. Особливості становлення політичних інститутів у сучасній Україні	8	12
34	Тема 2. Поняття, характеристика та історія виникнення міжнародних організацій та безпекових структур 2. Поняття міжнародної організації 4. Функції міжнародних організацій	8	12
35	Тема 3. Безпекові та політичні інститути світу: ООН, НАТО, ОБСЄ, ЄС, ОЕСР, Transparency International, Світовий Банк 1. Загальна характеристика політичних та безпекових інститутів	8	12
36	Тема 4. Генеза ЄС: витоки, розвиток, сучасність 1. Ідея євроінтеграції: від стародавніх часів дотепер	8	12
37	Тема 5. Україна-ЄС: управлінсько-безпековий вектор співпраці 3. Перспективи розвитку відносин Україна-ЄС в сфері управління національною безпекою	8	11
38	Тема 6. Співробітництво України з ООН в безпековій сфері 1. Україна-ООН: історія заснування та розвиток відносин в сфері безпеки	8	11
39	Тема 7. Взаємодія з INTERPOL у забезпеченні національної безпеки 1. INTERPOL як міжнародна правоохоронна організація	3	12
40	Тема 8. Взаємодія з EUROPOL у забезпеченні національної безпеки 1. EUROPOL як міжнародна правоохоронна організація	3	12
41	Тема 9. Сучасні ризики та загрози національній безпеці України 1. Аналіз сучасного стану національної безпеки України	2	12
Разом:		168	318

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 18/33

7. Індивідуальні та групові завдання

Завдання 1

Формуються групи фахівців з енергетичної безпеки, які мають провести дослідження та надати рекомендації вітчизняним суб'єктам забезпечення енергетичної безпеки щодо взаємодії із відповідною країною Європейського Союзу.

1. Обрати країну Європейського союзу щодо оцінки взаємодії в енергетичній сфері (заповнити таблицю).

Таблиця. Загальна характеристика країни Європейського союзу

Політична характеристика			
Форма правління	Голова держави	Виконавча влада	Законодавча влада
Столиця	Населення	Густина населення	Великі міста
Географічне положення			
Клімат	Корисні копалини	Вихід до моря	Прісні води
Країни сусіди			

Висновок: зробити короткий висновок

Завдання 2

Визначити суб'єктів забезпечення енергетичної безпеки обраної країни (заповнити таблицю).

Таблиця. Суб'єкти забезпечення енергетичної безпеки країни Європейського союзу

Суб'єкт	Функції	Офіційний сайт

Висновок: зробити короткий висновок та провести аналогію із вітчизняними суб'єктами забезпечення енергетичної безпеки.

Завдання 3

Визначити пріоритетні традиційні, нетрадиційні та альтернативні джерела енергії в обраній країні (заповнити таблицю).

Таблиця. Суб'єкти забезпечення енергетичної безпеки країни Європейського союзу

Джерела енергії	Характеристика
Традиційні	
Нетрадиційні	
Альтернативні	

Висновок: зробити короткий висновок та за можливості надати статичні дані про альтернативні джерела енергії в країні (додатковий бал)

Завдання 4

Проаналізувати нормативно-правові акти (договори, угоди) між обраною країною та Україною в сфері енергетичної безпеки (заповнити таблицю).

Таблиця. Нормативно-правові акти (договори, угоди) між обраною країною та Україною в сфері енергетичної безпеки

Акт	Рік	Характеристика

Висновок: зробити короткий висновок в розрізі джерел енергії

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
		Арк 19/33

Завдання 5

Навести приклади енергетичних криз та випадків терористичних актів на об'єктах критичної інфраструктури (заповнити таблицю).

Таблиця. Приклади енергетичних криз та випадків терористичних актів на енергетичних об'єктах

Приклад	Рік	Причини	Наслідки	Характеристика

Завдання 6

а) Оцінити операції щодо експорту та імпорту енергетичних ресурсів між обраною країною та Україною в сфері енергетичної безпеки. Надати табличний та графічний матеріал із аналізом та висновками

б) Розробити презентацію на основі отриманих даних та надати пропозиції вітчизняним суб'єктам забезпечення енергетичної безпеки

Завдання 7

Формуються групи фахівців з екологічної безпеки, які мають провести дослідження та надати рекомендації щодо розробки стратегії управління екологічною безпекою на регіональному рівні, спираючись на досвід ЄС.

1. Визначити функції суб'єктів забезпечення екологічної безпеки на державному, регіональному та місцевому рівнях (заповнити таблицю).

Таблиця. Суб'єкти забезпечення екологічної безпеки України

Суб'єкт	Функції	Рівень управління

Висновок: *зробити короткий висновок щодо функцій державної системи у сфері забезпечення екологічної безпеки.*

Завдання 8

Здійснити порівняльний аналіз нормативно-правового забезпечення екологічної безпеки у різних галузях в Україні та країнах Європейського Союзу (заповнити таблицю).

Таблиця. Порівняльна характеристика екологічного законодавства України та Європейського Союзу

Нормативно-правовий акт	Україна	Європейський Союз
<i>Атмосферне повітря</i>		
<i>Управління водними ресурсами</i>		
<i>Охорона земельних ресурсів та надр</i>		
<i>Управління відходами</i>		
<i>Промислова безпека</i>		
<i>Охорона біорізноманіття</i>		

Висновок: *зробити короткий висновок та за бажанням додати нормативно-правові акти у інших галузях забезпечення екобезпеки (додатковий бал)*

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 20/33

Завдання 9

Проаналізувати основні принципи державної екологічної політики України та ЄС (заповнити таблицю).

Таблиця. Основні принципи державної екологічної політики України та ЄС

Україна		Європейський Союз	
Принцип	Тлумачення	Принцип	Тлумачення

Висновок: *зробити порівняльний аналіз принципів екологічної політики*

Завдання 10

Навести види відповідальностей за порушення екологічного законодавства. Здійснити порівняльний аналіз екологічного контролю у сфері забезпечення екологічної безпеки України та Європейського Союзу, навести конкретні приклади та зробити відповідні висновки.

Завдання 11

Оцінити стан екологічної безпеки конкретного регіону України. Надати табличний та графічний матеріал із аналізом та висновками.

Завдання 12

На основі отриманих даних розробити презентацію та надати рекомендації щодо зниження загроз і ризиків у сфері екологічної безпеки та розробки стратегії управління екологічною безпекою на рівні регіону.

Завдання 13

Групове завдання:

Формуються групи фахівців з інформаційної безпеки, які мають провести дослідження та дати аналітичну характеристику найбільшим кібератакам в Україні та світі (бажано обрати інцидент, що стався в країні щодо якої було проведено дослідження в розрізі інших видів національної безпеки). Перед заповнення таблиць та формуванням висновків вказати інформаційні джерела та їх достовірність та рівень довіри до них.

1. Обрати по одному інциденту кібертероризму в Україні та світі, надати загальну характеристику (заповнити таблицю).

Інцидент	Дата	Характеристика цілі	Мета

Країна	Причини	Суб'єкти

Наслідки		
Інфраструктурні	Соціальні	Фінансові

Висновок: *зробити короткий висновок*

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 21/33

Завдання 14

Надати характеристику методам протидії інциденту (заповнити таблицю).

Суб'єкти залученні до протидії	
Інструменти протидії	
Притягнення до відповідальності	

Висновок: *зробити короткий висновок про ефективність суб'єктів протидії інциденту кібертероризму*

Завдання 15

Надати характеристику змінам, що відбулися в системі інформаційної безпеки держави на основі досвіду подолання інциденту кібертероризму (заповнити таблицю).

Зміни:			
В діяльності суб'єктів протидії	В національному законодавстві	В міжнародному законодавстві	В технічному та технологічному забезпеченні

Пропозиції для України			

Висновок: *зробити короткий висновок*

Завдання 16

Формуються групи фахівців для формування аналітичної записки про можливі етнополітичні конфлікти, що мають дати відповіді на наступні питання:

1. Етнополітичний склад населення країни
2. Українці в структурі населення країни
3. Навести приклади етнополітичних конфліктів в країні

Завдання 17

Формуються групи фахівців для формування аналітичної записки про можливі етнополітичні конфлікти в Україні, що мають дати відповіді на наступні питання:

1. Визначити етнополітичний склад населення України
2. Обрати певну групу та охарактеризувати ризики виникнення етнополітичного конфлікту

Завдання 18

Створюються групи фахівців для формування аналітичної записки щодо можливих проблем гарантування економічної безпеки держави, що мають дати відповіді на наступні питання:

- 1) Визначити проблеми гарантування економічної безпеки держави
- 2) Відповідно до визначених проблем, розробити план щодо її усунення або мінімізації

Завдання 19

Охарактеризувати елементи економічної безпеки та визначити їх вплив на функціонування даної системи (заповнити таблицю)

№ п/п	Елементи економічної безпеки	Характер впливу

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05-05.01/256.00.1/М/ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 22/33

Завдання 20

Ідентифікувати та охарактеризувати загрози економічній безпеці

Загрози економічній безпеці				
	Загроза 1	Загроза 2	Загроза 3	Загроза n
Характер впливу на економічну безпеку				

Завдання 21

З використанням відкритих джерел дослідити існуючі журналістські розслідування щодо корупції у військовій сфері. Результати оформити у вигляді таблиці

Автор	Короткий опис	Наслідки		Висновки
		Формальні	Неформальні	

Обговоріть в групах отримані результати

Завдання 22

За даними урядових джерел проаналізувати існуючі законопроекти щодо мобілізації. Результати занести у таблицю

Дата законопроекту	Основні зміни	Переваги	Можливі загрози

Кожна група аргументує обраний законопроект, дискусія

Завдання 23

1. Побудуйте схему забезпечення продовольчої безпеки із зазначенням рівнів та функцій органів державної влади.

2. Заповніть наступну таблицю:

Таблиця. Класифікація загроз продовольчій безпеці

№	Вид загрози	Приклад загроз		Нормативно-правові акти, що забезпечують захист від загрози
		Національна практика	Міжнародна практика	
1				
2				
3				
...				
x				

Завдання 24

Проаналізуйте місце України з 2012 року по 2022 рік включно у рейтингу Глобальної продовольчої безпеки за Глобальним індексом продовольчої безпеки (<https://impact.economist.com/sustainability/project/food-security-index/>). Які чинники впливають на позиції України в Глобальному індексі продовольчої безпеки?

Завдання 25

Проаналізуйте місце України з 2012 року по 2022 рік включно у рейтингу Глобальної продовольчої безпеки за Глобальним індексом продовольчої безпеки (<https://impact.economist.com/sustainability/project/food-security-index/>). Які чинники впливають на позиції України в Глобальному індексі продовольчої безпеки?

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05-05.01/256.00.1/М/ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 23/33

Завдання 26

Проаналізуйте Методику визначення основних індикаторів продовольчої безпеки, визначену постановою Кабінету Міністрів України від 05.12.2007 р. «Деякі питання продовольчої безпеки» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1379-2007-%D0%BF#Text>) і на цій підставі зробіть висновки щодо сучасного стану забезпечення продовольчої безпеки.

Таблиця. Сучасний стан забезпечення продовольчої безпеки

№	Індикатор	Характеристика	Значення	
			2021	2022
1	добова енергетична цінність раціону людини			
2	забезпечення раціону людини основними видами продуктів			
3	достатність запасів зерна у державних ресурсах			
4	економічна доступність продуктів			
5	диференціація вартості харчування за соціальними групами			
6	ємність внутрішнього ринку окремих продуктів			
7	продовольча незалежність за окремим продуктом			

Завдання 27

Ознайомитися із основними етапами становлення й розвитку системи міжнародних організацій. Заповнити таблицю «Етапи розвитку системи міжнародних організацій».

№	Етапи розвитку системи	Часовий період, роки	Характерні риси етапу	Міжнародні організації, що утворилися	Складова національної безпеки, яку забезпечують
1.					
...					
...					

Завдання 28

Побудувати стовпчикову діаграму «Держави-члени ООН». Пояснити причини хвиль збільшення кількості членів організації та спрогнозувати тенденції змін членства в ХХІ ст. Обґрунтувати прагнення держав бути членами ООН.

Завдання 29

Ознайомитись із внесками держав-членів у регулярний бюджет ООН:

а) обчислити загальну суму бюджету ООН та порівняти його з бюджетами регіональних держав (США, Велика Британія, Німеччина, Китай, Індія, Південна Африка, Саудівська Аравія, Бразилія, Австралія).

Результати представити в таблиці.

б) обчислити загальну суму внеску в бюджет ООН за регіонами світу. Пояснити як диспропорції розподілу внесків за регіонами впливають на здійснення міжнародної політики ООН;

Результати представити в таблиці.

Завдання 30

Проаналізувати основні напрями взаємодії України та INTERPOL щодо боротьби з торгівлею людьми, організованими злочинними співтовариствами, контрабандою наркотиків, злочинами у сфері економіки та високих технологій, фальшуванням, підробкою цінних паперів та дитячою порнографією.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05-05.01/256.00.1/М/ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 24/33

8. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються методи вербальні, наочні, практичні, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький метод, дискусійний метод, метод активного навчання, інтерактивні методи навчання, ситуаційний метод, рішення кейсових завдань.

Результат навчання	Методи навчання
1	2
ПРН 1. Застосовувати системний аналіз та синтез для вирішення завдань забезпечення національної безпеки	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод
ПРН 2. Застосовувати вітчизняний та зарубіжний досвід забезпечення національної безпеки з урахуванням теорії національної безпеки під час здійснення професійної діяльності	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.
ПРН 3. Приймати обґрунтовані рішення з питань забезпечення національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності), у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.
ПРН 10. Формувати елементи (складові) стратегії національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності)	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.
ПРН 11. Застосовувати загальну методологію, спеціальні методи і технології для розв'язання професійних задач у визначених законодавством сферах та за напрямками майбутньої діяльності	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.
ПРН 12. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки і є основою для прийняття ефективних рішень, проведення досліджень та критичного осмислення проблем у галузі національної безпеки	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.
ПРН 13. Організувати та здійснювати керівництво територіальною обороною, мобілізаційною підготовкою та мобілізацією у межах професійної компетентності	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.
ПРН 15. Управляти проведенням заходів у процесі забезпечення національної безпеки в різних умовах обстановки з використанням нових стратегічних підходів	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.
ПРН 16. Демонструвати розуміння комплексної природи економічної безпеки в системі забезпечення національної безпеки країни в умовах геополітичних та гео економічних загроз (трансформацій)	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1 Арк 25/33	

1	2
ПРН 17. Виявляти та прогнозувати ризики національній безпеці України з урахуванням теорій терорології та іредентизму та обґрунтовувати заходи щодо їх мінімізації для забезпечення економічної безпеки держави	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.
ПРН 19. Інтерпретувати механізми співпраці безпекових інституцій та контролюючих органів щодо протидії фінансуванню тероризму та збройних конфліктів	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.
ПРН 21. Характеризувати процес імплементації стандартів НАТО у безпековій галузі у національній правопорядок України та демонструвати знання актуального стану взаємовідносин України з Європейським Союзом, розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, міжнародного співробітництва у сфері запобігання і протидії фінансуванню тероризму та збройних конфліктів	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.

9. Методи контролю

В основу системи оцінювання навчальної дисципліни покладено поточний та модульний контроль результатів навчання і принцип накопичення зароблених здобувачем вищої освіти балів.

Поточний контроль – це оцінювання засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу під час проведення аудиторних занять, при виконанні індивідуальної і самостійної роботи.

Контроль виконання індивідуальних завдань - захист індивідуального завдання.

Контроль виконання самостійної роботи студентами здійснюється на практичних заняттях дисципліни.

Підсумковий (семестровий) контроль:

1. Накопичення рейтингових балів в межах дисципліни проводиться в балах, які у підсумку переводяться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

2. Загальна кількість балів на останньому занятті з навчальної дисципліни оприлюднюється здобувачам вищої освіти та виставляється в відомість обліку успішності академічних груп.

3. У випадку погодження здобувача вищої освіти з оцінкою поточної успішності, вона вважається остаточною, враховується як результат семестрового контролю і вноситься у залікову книжку.

4. У разі незгоди здобувача вищої освіти з результатами поточної успішності, оцінка з дисципліни виставляється за результатами дистанційного складання заліку / екзамену. До тестування допускаються здобувачі, які отримали 50 і більше балів.

5. У разі, якщо студент отримав від 0 до 59 балів, то в відомість за національною шкалою виставляється оцінка “незараховано”/ “незадовільно” (“F” та “FX” відповідно до шкали ЄКТС).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05-05.01/256.00.1/М/ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 26/33

Способи перевірки досягнення програмних результатів навчання

В ході вивчення дисципліни досягнення програмних результатів навчання контролюється шляхом застосування наступних видів контролю:

Результат навчання	Методи контролю
ПРН 1. Застосовувати системний аналіз та синтез для вирішення завдань забезпечення національної безпеки	усне опитування, перевірка домашнього завдання, виконання практичних завдань, тестові міні-контрольні роботи, підсумковий контроль
ПРН 2. Застосовувати вітчизняний та зарубіжний досвід забезпечення національної безпеки з урахуванням теорії національної безпеки під час здійснення професійної діяльності	усне опитування, виконання практичних завдань, тестові міні-контрольні роботи, захист індивідуального завдання, підсумковий контроль
ПРН 3. Приймати обґрунтовані рішення з питань забезпечення національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності), у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог	усне опитування, тестові міні-контрольні роботи, робота в групі, взаємоконтроль, рецензування відповідей інших студентів, підсумковий контроль
ПРН 10. Формувати елементи (складові) стратегії національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності)	усне опитування, тестові міні-контрольні роботи, робота в групі, взаємоконтроль, рецензування відповідей інших студентів, підсумковий контроль
ПРН 11. Застосовувати загальну методологію, спеціальні методи і технології для розв'язання професійних задач у визначених законодавством сферах та за напрямками майбутньої діяльності	усне опитування, тестові міні-контрольні роботи, взаємоконтроль, рецензування відповідей інших студентів, підсумковий контроль
ПРН 12. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки і є основою для прийняття ефективних рішень, проведення досліджень та критичного осмислення проблем у галузі національної безпеки	усне опитування, перевірка домашнього завдання, тестові міні-контрольні роботи, захист індивідуального завдання, підсумковий контроль
ПРН 13. Організувати та здійснювати керівництво територіальною обороною, мобілізаційною підготовкою та мобілізацією у межах професійної компетентності	усне опитування, перевірка домашнього завдання, тестові міні-контрольні роботи, захист індивідуального завдання, підсумковий контроль
ПРН 15. Управляти проведенням заходів у процесі забезпечення національної безпеки в різних умовах обстановки з використанням нових стратегічних підходів	усне опитування, виконання практичних завдань, виконання практичних завдань, тестові міні-контрольні роботи, захист індивідуального завдання, робота в групі, підсумковий контроль
ПРН 16. Демонструвати розуміння комплексної природи економічної безпеки в системі забезпечення національної безпеки країни в умовах геополітичних та гео економічних загроз (трансформацій)	усне опитування, виконання практичних завдань, виконання практичних завдань, тестові міні-контрольні роботи, захист індивідуального завдання, робота в групі, підсумковий контроль
ПРН 17. Виявляти та прогнозувати ризики національної безпеки України з урахуванням теорій терорології та іредентизму та обґрунтовувати заходи щодо їх мінімізації для забезпечення економічної безпеки держави	усне опитування, виконання практичних завдань, тестові міні-контрольні роботи, захист індивідуального завдання, підсумковий контроль
ПРН 19. Інтерпретувати механізми співпраці безпекових інституцій та контролюючих органів щодо протидії фінансування тероризму та збройних конфліктів	усне опитування, виконання практичних завдань, виконання практичних завдань, тестові міні-контрольні роботи, захист індивідуального завдання, робота в групі, підсумковий контроль
ПРН 21. Характеризувати процес імплементації стандартів НАТО у безпековій галузі у національній правопорядок України та демонструвати знання актуального стану взаємовідносин України з Європейським Союзом, розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, міжнародного співробітництва у сфері запобігання і протидії фінансуванню тероризму та збройних конфліктів	усне опитування, виконання практичних завдань, виконання практичних завдань, тестові міні-контрольні роботи, захист індивідуального завдання, робота в групі, підсумковий контроль

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 27/33

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи, контролю виконання індивідуальних завдань та семестрового контролю. Поточний контроль (оцінювання роботи під час аудиторних занять; усне опитування на заняттях, виконання практичних завдань; поточне тестування; самостійні роботи). Контроль виконання індивідуальних завдань. Контроль виконання самостійної роботи студентами. Підсумковий контроль (1-й та 2-й семестри – залік, 3-й семестр – екзамен).

10. Розподіл балів

Оцінювання досягнень здобувачів за дисципліною за кількісним критерієм здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E, FX, F). Бали розподілені за темами дисципліни наступним чином:

Критерії оцінювання										Сума
МОДУЛЬ 1										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	МКР 1		
5	5	5	5	5	5	5	5	10		
РАЗОМ ЗА МОДУЛЕМ 1										100
МОДУЛЬ 2										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	
T11	T12	T13	T14	МКР 2						
6	6	6	6	16						
РАЗОМ ЗА МОДУЛЕМ 2										100
МОДУЛЬ 3										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	МКР 3	
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	
РАЗОМ ЗА МОДУЛЕМ 3										100

До загальної оцінки за тему включається оцінка, отримана за індивідуальне / групове завдання.

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 28/33

11. Рекомендована література

Основна література

1. Адміністративно-правові засади взаємодії Державного бюро розслідувань з органами державної влади: монографія / А. Францевич ; Наук.-дослід. ін-т публічного права. Київ-Одеса : Фенікс, 2021. 172 с.
2. Вавринчук М. П. Етнополітична безпека в системі національної безпеки України на етапі сучасного державотворення : Монографія. К. : Правова єдність, 2009. 288 с.
3. Військові адміністративні правопорушення. Військові кримінальні правопорушення (злочини). Законодавство. Коментар. [текст] практичний посібник. Григоренко А. В., Руснак Ю. І. К. : «Центр учбової літератури», 2021. 272 с.
4. Воєнно-стратегічна безпека України: навч. посібн. / П.М. Лісовський, Ю.П. Лісовська; за ред. Федоренко Т. В. К.: Університет «Україна», 2023. 220 с.
5. Гібридна війна нового типу як загроза національній безпеці держав / Ю. І. Когут. Київ : Консалтингова компанія «СІДКОН»; ВД «ДАКОР» 2023. 348 с.
6. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. Київ: Портал, 2022. 416 с.
7. Грицишен Д.О. Державна політика в сфері запобігання та протидії економічній злочинності: монографія. Житомир: ЖДТУ. 2020. 300 с.
8. Державна безпека в контексті політики європейської інтеграції України. Укладачі: В.М. Мороз, Ю.Г. Батир – Х. : НУЦЗУ, 2020. – 60 с.
9. Державна політика у сфері правоохоронної діяльності [Текст]: монографія / В.В. Євдокимов. – Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2021. – 356 с.
10. Державне управління національною безпекою: соціально-економічне забезпечення: Монографія / Домбровська С.М., Шведун В.О., Рубан А.В.: Х, НУЦЗУ. 2022. 221 с.
11. Дикий А.П. Державна політика запобігання та протидії економічній злочинності в системі гарантування економічної безпеки України: монографія. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”». 2023. 428 с.
12. Енергетична безпека України: методологія системного аналізу та стратегічного планування: аналіт. доп. / [Суходоля О.М., Харазішвілі Ю.М., Бобро Д.Г., Сменковський А.Ю., Рябцев Г.Л., Завгородня С.П.] ; за заг. ред. О. М. Суходолі. Київ: НІСД, 2020. – 178 с.
13. Енергетичні війни як загроза національній безпеці держав Євросоюзу: практичний посібник / Ю.І. Когут. Київ : Консалтингова компанія «СІДКОН»; ВД «ДАКОР», 2022. 364 с.
14. Забезпечення національної безпеки за основними напрямками життєдіяльності України: навчальний посібник: у 2-х ч.: Ч. I / В.А. Омельчук, М.П. Стрельбицький, С.Г. Гордієнко та ін.; за заг. ред. А.М. Кислого і М.П. Стрельбицького. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 304 с.
15. Загурська-Антонюк В.Ф. Державне управління національною безпекою в умовах геополітичних трансформацій. Монографія. Житомир: Видавець О.О. Євенок, 2020. 336 с.
16. Запобігання корупції у Збройних Силах України. Особливості правозастосування під час дії воєнного стану. Ануфрієв М.І., Копотун І.М., Коропатнік І.М., Кривенко О.В., Курилюк Ю. Б., Петков С. В. Київ. ВД «Професіонал», 2022. 608 с.
17. Злочини проти життя та здоров'я особи. Науково-практичний коментар до Розділу II Особливої частини Кримінального кодексу України / О.М. Юрченко. О.Ф. Бантишев, С. А. Кузьмін. К. : ПАЛИВОДА А. В., 2013. 176 с.
18. Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку: спеціальні питання кваліфікації, проведення слідчих (розшукових) дій, призначення комп'ютерно-технічних судових експертиз: наук-практ. посіб. / Б.Б. Теплицький, Л.Г. Шарай, К.М. Ковальов, С. А. Кузьмін. К.: ПАЛИВОДА А. В., 2019. 168 с.
19. Зовнішньоторговельна безпека України: тенденції, виклики та напрями забезпечення: монографія / Т.О. Власюк. Запоріжжя : ФОП Мокшанов В. В., 2018. 340 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 29/33

20. Зовнішня політика та національна безпека: навч. посіб. / Г.П. Ситник, Д.В. Неліпа, М.Г. Орел ; [за ред. Г. П. Ситника]; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Кравченко Я. О. [вид.], 2021. 243 с.

21. Історія політичних і правових вчень: від стародавніх часів до XVII століття / Д.В. Журавльов, О.В. Коротюк, О.В. Лавринович та ін. К.: ОВК, 2021. 238 с.

22. Кваліфікація та розслідування порушення законів і звичаїв війни: наук.-практ. посіб. / А.А. Вознюк, І.В. Жук, О.В. Таран, С.С. Чернявський та ін.; за заг. ред. М.С. Цуцкірідзе, В.В. Чернея, А.А. Вознюка. К.: Норма права, 2023. 320 с.

23. Кібербезпека та ризики цифрової трансформації компаній: практичний посібник / Ю.І. Когут; за ред. ректора Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку Назаренка О.А. Київ : Консалтингова компанія «СІДКОН»; ВД «ДАКОР», 2023. 378 с.

24. Кібервійни, кібертероризм, кіберзлочинність (концепції, стратегії, технології): практичний посібник / Ю. І. Когут. Київ: Консалтингова компанія «СІДКОН»; ВД «Дакор» 2022. 284 с.

25. Кібертероризм (історія, цілі, об'єкти): практичний посібник / Ю.І. Когут. Київ: Консалтингова компанія «СІДКОН», 2021. 304 с.

26. Конституційне право зарубіжних країн (текст) : Навчальний посібник для підготовки до іспитів. І.В. Тетарчук, Т.Є. Дяків. К. : «Центр учбової літератури», 2022. 206 с.

27. Кормич Л.І., Краснопольська Т. М. Національна безпека в глобалізаційних умовах : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Л.І. Кормич, Т.М. Краснопольська. Одеса : Фенікс, 2020. 76 с.

28. Криза правоохоронної системи України: монографія / За загальною редакцією В.В. Євдокимова, Д. О. Грицишена. - Житомир: Видавничий дім "Бук-друк.", 2023. 584 с.

29. Кримінальна відповідальність за створення злочинних об'єднань та участь у них: монографія / А. А. Вознюк. Київ : ФОП Маслаков, 2018. 928 с.

30. Кримінальне право зарубіжних країн: навч.-метод. посіб. /Е.Е. Кузьмін; передмова Є.Л. Стрельцова. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 96 с.

31. Кримінально-правова охорона суспільних відносин у військовій сфері: монографія / О.М. Сарнавський. Київ: Логос, 2020. 240 с.

32. Ксендзук В.В. Механізми формування та реалізації державної зовнішньоторговельної політики України: монографія. Житомир: Житомирська політехніка. 2020. 352 с

33. Міжнародна фінансова система : підручник / Н.В. Касьянова, В.М. Кочетков та ін. / За заг. ред. др-ра екон. наук, проф. В.М. Кочеткова. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 270 с.

34. Міжнародне кримінальне право : підручник / Т. Л. Сироїд ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків : Право, 2023. - 512 с.

35. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання та протидії транснаціональній злочинності: монографія / І.М. Леган. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 328 с.

36. Міжнародний кримінальний суд: навчальний посібник / В. Гутник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2023. 194 с.

37. Місцевий розвиток за участі громади: монографія : у 2 т. Ю.М. Петрушенко, О. Реміга, Л.К. Абрамов, Т.В. Азарова, М.А. Лепський, І.В. Ротарева, Г.Л. Монастирський, Л.Г. Мельник, О.В. Шкарупа, І.Б. Дегтярьова, І.М. Бурлакова, О.І. Мельник, В.М. Авдасьов, Б.Л. Ковальов, Г.І. Малеганич, К. Романік, І.М. Скалій, Т.А. Васильєва, Н.М. Костюченко, Д.О. Хуткий. Суми: Університетська книга, 2013.

38. Мобілізація і мобілізаційна підготовка в Україні 2022: Основне законодавство, коментарі та роз'яснення, правові позиції верховного суду. Дрозд В.Г., Дрозд О.Ю., Журавльов Д.В., Петков С.В. – К.: ВД «Професіонал», 2022. 330 с.

39. Мовчан Р.О. «Воєнні» новели Кримінального кодексу України: правотворчі та правозастосовні проблеми: монографія / Р. О. Мовчан. Київ: Норма права, 2022. 244 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 30/33

40. Мостова А. Д. Стратегічне забезпечення продовольчої безпеки України. Харків: Вид-во «Точка». 2019. 311 с.
41. Національна безпека: світоглядні та теоретико-методологічні засади: монографія / за заг. ред. О. П. Дзьобаня. – Харків : Право, 2021. 776 с.
42. Національна гвардія України: історія, сучасний стан, основні нормативні акти, коментарі і роз'яснення. / Під заг. ред. Кривенко О.І. Укл: Ануфрієв М.І., Грицай Т.Г., Дубенко О.І., Коломоєць О.Д., Копотун І.М., Коропатнік І.М., Кривенко О. І., Петков В.П., Петков С.В., Сивка В.В., Соболев Є.Ю. К. :ВД «Професіонал», 2022. 330 с.
43. Нашинець-Наумова А.Ю. Інформаційна безпека: питання правового регулювання: монографія / А.Ю. Нашинець-Наумова. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 168 с.
44. Олександр Потехін, Юрій Клименко. Геополітика проти безпеки: союзницьке стримування агресії в Європі ХХ – початку ХХІ ст. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2023. 552 с.
45. Організаційно-правові основи забезпечення кібербезпеки: підруч. / М.М. Присяжнюк, А.І. Марущак, Д.С. Мельник, В.В. Остроухов, М.В. Гуцалюк, О.П. Ткаченко; за заг. ред. М.М. Присяжнюка. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 320 с.
46. Політико-правові системи країн світу [текст] : навч. посіб. / С.Д. Гелей, С.М. Рутар. К. : «Центр учбової літератури», 2022. 346 с.
47. Права і свободи людини та їх дотримання під час дії воєнного стану. Ануфрієв М.І., Грицай Т.Г., Дубенко О.І., Коломоєць О.Д., Копотун І.М., Кривенко О.В., Петков В. П., Сивка В. В., Соболев Є. Ю. К. : ВД «Професіонал», 2022. 310 с.
48. Права і свободи людини: підручн. Тertiшник В. М. Київ: Алерта, 2022. 432 с.
49. Право на захист у міжнародних кримінальних судах: доктрина та практика: монографія / В.В. Гутник; за наук. ред. проф. М.В. Буроменського. Львів; Харків; Одеса : Фенікс, 2018. 440 с.
50. Правове забезпечення оперативно-розшукової діяльності : хрестоматія / укладачі: Сийплові М.В., Ступник Я.В., Мацола А.А., Сийплові С.М.; за заг. ред. В.В. Кузнецова. Ужгород: РІК-У, 2022. 660 с.
51. Протидія фінансуванню тероризму в системі управління національною безпекою України: монографія / За загальною редакцією В.В. Євдокимова, Д.О. Грицишена. Житомир: Видавничий дім "Бук-Друк", 2023. 232 с.
52. Психологія особистісної безпеки правоохоронців. 2-е видання, виправлене і доповнене: науково-практичний посібник. Розов В. І. Київ: Вид. «КНТ», 2023. 196 с.
53. Публічне управління у сфері національної безпеки: підручник / Г. П. Ситник, М. Г. Орел ; за ред. Г. П. Ситника. К. : ВПЦ «Київський університет», 2022. 464 с.
54. Свірко С.В. Механізми державного управління бюджетною безпекою: монографія. Житомир: ТОВ "Видавничий дім "Бук-Друк". 2021. 436 с.
55. Сергієнко Л.В. Державна політика гарантування безпеки урбанізованих територій [Текст]: монографія. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2022. 432 с.
56. Сили Територіальної оборони Збройних сил України. Київ: «Центр учбової літератури», 2022. 274 с.
57. Ситник Г.П. Основи теорії управління у сфері національної безпеки: курс лекцій. К: ТОВ «САК Лтд.», 2023. 174 с.
58. Служба зовнішньої розвідки України. Історія, сучасний стан, основні нормативні акти, коментарі і роз'яснення. Ануфрієв М.І., Копотун І.М., Коропатнік І.М., Кривенко О.В., Курилюк Ю. Б. Київ. ВД «Професіонал», 2022. 508 с.
59. Службові розслідування: у Збройних Силах України, у Національній гвардії України, у Державній прикордонній службі України. Ануфрієв М.І., Коропатнік І.М., Петков С.В. К.: ВД «Професіонал», 2022. 350 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 31/33

60. Становлення і розвиток системи стратегічних комунікацій сектору безпеки і оборони України; за заг. ред. В. Г. Пилипчука: монографія – К. : ТОВ «Видавничий дім «АртЕк», 2018. – 272 с.

61. Стратегія воєнної безпеки України. Правове регулювання, системний аналіз, базове законодавство. Дрозд В.Г., Дрозд О.Ю., Журавльов Д.В., Петков С.В. Київ : «Центр учбової літератури», 2021. 272 с.

62. Судові системи та правоохоронні органи в сучасних правових системах світу: типологія та характеристика правових систем; типологія та характеристика судових систем; типологія та характеристика правоохоронних органів; порівняльний аналіз / Під заг. ред. Сопільника Л. І. Київ. ВД «Професіонал», 2023. 636 с.

63. Супрунова І.В. Державна політика у сфері детінізації національної економіки як структурної складової державної безпеки: монографія. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”». 2021. 340 с.

64. Ткачук Т.Ю. Забезпечення інформаційної безпеки в умовах євроінтеграції України: правовий вимір: моногр. – К. : ВД «АртЕк», 2018. 422 с.

65. Фінансово-правові санкції: монографія / А.Й. Іванський / 2-ге видання перероб. та допов. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 500 с.

66. Цивільний обіг зброї в Україні. Правове регулювання, історія і перспективи, міжнародний досвід. Ануфрієв М.І., Копотун І.М., Коропатнік І.М., Кривенко О.В., Курилюк Ю.Б., Петков С.В. Київ. ВД «Професіонал», 2022. 494 с.

67. Цифрова трансформація економіки та проблеми кібербезпеки: практич. посіб. / Ю.І. Когут. Київ: Консалтингова компанія «СІДКОН»; ВД «ДАКОР», 2023. 368 с.

Допоміжна література

68. Боровська А., Гнатюк С. та інші. Стан та проблеми забезпечення державної інформаційної політики: зона проведення АТО та окуповані території. Аналітична доповідь. [Авт. кол]. К.: НІСД, 2016.

69. Відродження постконфліктних територій: світовий досвід і Україна: наукова записка / Стойко О.М., Кресіна І.О., Кресін О.В. / Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України. Київ: Норма права, 2020. 145 с.

70. Відшкодування майнової шкоди і збитків, що завдані під час воєнних дій. К.: ВД «Професіонал», 2022. 224 с.

71. Войціховський А. (2020). Інформаційна безпека як складова системи національної безпеки. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Право», (29), 281-288. URL:

72. Ворожі ІПСО. Як визначити та протистояти / А. Мегель, М. Яремчук. Київ: Вид. дім «СКІФ», 2023. 96 с.

73. Гамільтон К., Ольберг М. Прихована рука Китаю. Як КНР непомітно захоплює світ / пер. з англ. Юлія Каздобіна. К. : Наш Формат, 2023. 416 с.

74. Довідник поліцейського з домедичної допомоги: довідкове видання для курсантів, студентів та слухачів ЗВО МВС України / Т.С. Вайда. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 424 с.

75. Догоспітальна допомога при травмах. International Trauma Life Support: пер. з англ. 9-го вид. / Рой Л. Елсон, Кайі Г. Ган, Джон Е. Кемпбелл; наук. ред. пер.: А.О. Волосовець. К. : ВСВ «Медицина», 2023. 440 с.

76. Еволюція соціальної держави в Західній Європі: історико-теоретичні аспекти: монографія / Д. Г. Севрюков. К.: «Талком», 2014. 422 с.

77. Здобути державу Ізраїль / Жаботинський В.; пер. з рос. К. Гаранчевської. Київ : Видавець Олексій Бешуля, 2023. 416 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 32/33

78. Індивідуальна фізична підготовка військовослужбовців за стандартами НАТО. Київ: «Центр учбової літератури», 2022. 94 с.
79. Конвоювання (за досвідом проведення ООС (раніше АТО)). Методичні рекомендації. Київ: «Центр учбової літератури», 2022. 58 с.
80. Кормич Л. І. Світовий політичний процес: глобальний та національний вимір : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл., що навчаються за спец. «Політологія», «Міжнародне право», «Міжнародні відносини», «Соціологія» / Л.І. Кормич, М.А. Польовий ; НУ «ОЮА». Одеса : Фенікс, 2017. 240 с.
81. Мова української юриспруденції : навч. посіб. Вид. 2-ге, випр. та допов. / за ред. В.М. Пивоварова, О.А. Лисенко, О.А. Шумейко; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2023. 294 с.
82. Моделювання суспільно-політичної обстановки оперативним штабом в умовах виникнення кризових ситуацій, що загрожують державній безпеці України: монографія / С.В. Белай ін. Харків : НА НГУ, 2023. 192 с.
83. Організаційно-правові засади забезпечення воєнної безпеки України: курс лекцій / Г.П.Ситник. К: ТОВ «САК Лтд.», 2023 112 с.
84. Організація внутрішнього контролю та управління ризиками в обороні України. Методичний посібник. Петков С.В. Київ: «Центр учбової літератури», 2022. 176 с.
85. Орел М. Г. Політична безпека як складова національної безпеки: теоретичний аспект. Науковий часопис Академії національної безпеки. 2018. № 1. С. 22-34.
86. Павлов Д. М., Микитюк М. А. Правові та організаційні засади забезпечення захисту критичної інфраструктури у контексті формування нової безпекової парадигми України. Науковий журнал «Честь і закон». Том 4 № 75 (2020).
87. Ріс Лоренс, Аушвіц. «Остаточне рішення» нацистів / пер. з англ. А. Цимбал. 2-ге вид. К.: Лабораторія, 2023. 360 с.
88. Сейл Тімоті Ендрюс Міцний альянс: Історія НАТО й глобального післявоєнного порядку / пер. з англ. М. Хандога. Харків : ВД «Фабула», 2023. 368 с.
89. Соціально-психологічна реабілітація та адаптація військовослужбовців Збройних Сил України: нормативно-правове забезпечення / за заг. ред. Коропатніка І.М. К.: «КНТ», 2021. 224 с.
90. Статути збройних сил України: чинне законодавство України зі змінами та доповненнями станом на 11 червня 2022 р.: (відповідає офіційному текстові) Дрозд В.Г., Дрозд О.Ю., Журавльов Д.В., Петков С.В., Петков С.В. К.: ВД «Професіонал», 2022. 480 с.
91. Тарасюк А.В. Співвідношення інформаційної та кібернетичної безпеки. Інформація і право. № 4(31)/2019. с. 73.
92. Хилько М. І. Х45 Екологічна безпека України: Навчальний посібник. К., 2017.
93. Шипілова Л.М. Стратегічне планування у сфері національної безпеки: курс лекцій. К: ВПЦ «Київський університет», 2023. 143 с.
94. В.А. Tomasz Drozdziński Management subsystem of Ukrainian national security system – structure and functions. "Political Life". 2017. № 3. С. 18-23

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

95. <http://www.un.org/> – офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй
<http://www.unsystem.org/index.html> - інформаційний сайт про систему ООН
96. <http://portal.un.kiev.ua/> – Представництво ООН в Україні
97. <http://www.nato.int/> – офіційний сайт НАТО
98. <http://www.coe.int/> – офіційний сайт Ради Європи
99. <http://www.unesco.org/> – офіційний сайт ЮНЕСКО
100. <http://freedomhouse.org/> – офіційний сайт неурядової міжнародної організації Freedom House

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/256.00.1/М/ ОК6-2023
	Екземпляр № 1	Арк 33/33

101. <http://www.osce.org> – офіційний сайт Організації з Безпеки та Співробітництву в Європі <http://euroatlantica.kiev.ua/ua/about/> – Інформагенція Євроатлантика
102. <http://www.president.gov.ua> – Офіційне представництво Президента України.
103. <http://www.rada.gov.ua/> – Офіційний портал Верховної Ради України.
104. <http://www.kmu.gov.ua/> – Офіційний портал органів виконавчої влади України.
105. <http://www.mfa.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України.
106. <http://www.mil.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства оборони України.
107. <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/> – «Україна-Європейський Союз» – офіційний сайт представництва України при Європейському Союзі.
108. <http://www.coe.int/uk/web/kyiv> – Сайт Офісу Ради Європи в Києві.
109. <http://www.niss.gov.ua/> – Національний інститут стратегічних досліджень.
110. <http://www.nbu.gov.ua/portal/> – Наукова періодика України. Сторінка відкритого доступу Національної бібліотеки України ім. В Вернадського.
111. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/iir/library/index.php> – Офіційний сайт наукової бібліотеки імені М. Максимовича
112. <http://nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України: офіційний сайт.
113. <http://www.gntb.gov.ua/ua/> – Державна науково-технічна бібліотека України: офіційний сайт.
114. <http://www.ukurier.gov.ua/> – Урядовий кур'єр: офіційний сайт. URL:
115. <https://niss.gov.ua/publikacii/analitichni-dopovid> – Аналітичні доповіді Національного інституту стратегічних досліджень
116. www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України: офіційний сайт.
117. <https://recovery.gov.ua/> – План відновлення України
118. <http://learn.ztu.edu.ua/>
119. Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 року № 2469-VIII.
120. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України № 1277 від 29.10.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ME_131588.html.
121. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 січня 2016 року «Про Стратегію кібербезпеки України: Указ Президента України від 15.03.2016 № 96/2016 URL: www.president.gov.ua/documents/962016-19836.

Рекомендовані курси

- Prometheus. Безпека в інтернеті під час війни: практичний курс. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:MINZMIN+ISWT101+2023_T2
- Prometheus. Інформаційна гігієна під час війни. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+INWAR101+2022_T2
- Prometheus. Оцінка шкоди доквіллю від російської агресії. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:ANTS+EDA101+2023_T1
- Дія.Освіта. Персональна кібергігієна. URL: <https://osvita.dii.gov.ua/simulators/personal-cyberhygiene-simulator>
- Дія.Освіта. Безпечна міграція. URL: <https://osvita.dii.gov.ua/courses/safe-migration>
- Дія.Освіта. Міжнародне гуманітарне право: зобов'язання держав під час збройних конфліктів, правила війни, права людини під час воєнного стану. URL: <https://osvita.dii.gov.ua/courses/international-humanitarian-law>
- Дія.Освіта. Корупція в оборонному секторі: прояви та способи протидії. URL: <https://osvita.dii.gov.ua/courses/stop-corruption>
- Дія.Освіта. Стоп корупція для військовослужбовців 2.0. URL: <https://osvita.dii.gov.ua/courses/stop-corruption-2>
- Дія.Освіта. Антикору́пція. URL: <https://osvita.dii.gov.ua/courses/antikorupcia>